

“УСНЫ” ДОВДОНГИЙН БАЯРААГИЙН НЭРЭМЖИТ ӨСВӨР ҮЕ, ИДЭРЧҮҮДИЙН УСАНД СЭЛЭЛТИЙН ТЭМЦЭЭНИЙ

УДИРДАМЖ

2024 оны 11-р сарын 30 -аас 12-р сарын 01

Баянгол дүүргийн БТСХ-ны Бассейн

АГУУЛГА:

1. Тэмцээний мэдээлэл	3
2. Насны ангилал.....	3
3. Тэмцээний төрөл	4
4. Тэмцээний бүртгэл	4
5. Тэмцээний хөтөлбөр.....	5
6. Уралдааны үр дүн.....	5
7. Шагнал, Медаль, гэрчилгээ.....	6
8. Бие халаалтын заавар	6
9. Эсэргүүцэл.....	6
10. Тэмцээнд оролцогчдын ёс зүйн хэм хэмжээ.....	7
11. Тэмцээнд оролцогч хүүхдийн эрх, хүүхэд хамгааллын журам.....	7

ЗОХИОН БАЙГУУЛАХ ХОРОО

Довдонгийн Баяраагийн гэр бүл
SS Swimming Club
МУССХ-ны Дасгалжуулагчдын зөвлөлийн гишүүн

/Б.Энхтуул /

1. ТЭМЦЭЭНИЙ МЭДЭЭЛЭЛ

Тэмцээний өдөр: 2024.11.30 - 2024.12.01

Байршил: Улаанбаатар хот, Баянгол дүүргийн Биеийн тамир спорт хорооны усан бассейн
Усан бассейнтай холбогдох утас: 98117739

Он сар өдөр	Гараг	Бие халаалт	Эхлэх цаг	Завсарлага	Дуусах цаг
2024.11.30	Бямба	06:30-07:45	09:00	12:00-14:00	18:00
2024.12.01	Ням	06:30-07:45	09:00	12:00-14:00	18:00

“Довдонгийн Баяраагийн” нэрэмжит усанд сэлэлтийн тэмцээн нь “МУССХ-ны Тэмцээний дүрэм”-ийн дагуу явагдана.

Тэмцээнийг ганцаарчилсан болон буухиа төрлөөр зохион байгуулна, буухианд 1 клубээс 1 баг оролцоно.

2. НАСНЫ АНГИЛАЛ

- Насны бүлгийг 2024 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тооцно /Тамирчид зөвхөн өөрийн насны бүлэгт өрсөлдөнө/
- Насны бүлэг: 6-7 нас, 8-9нас, 10-11нас, 12-13нас, 14-15нас, 16-17нас, 18 + нас
- Насны бүлгийг 2024 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тооцно
- Зохион байгуулагчид тамирчны бичиг баримтыг шаардаж, насны бүлгийг баталгаажуулан шалгах эрхтэй бөгөөд зөрчил гарсан тохиолдолд тэмцээнээс хасах арга хэмжээг авч, Ёс зүйн зөвлөлд шилжүүлэн хариуцлага тооцуулна.

Насны ангилал

Насны ангилал	Нас	Төрсөн өн
1	18 +	2006 болон түүнээс дээш
2	16-17	2007-2008
3	14-15	2009-2010
4	12-13	2011-2012
5	10-11	2013-2014
6	8-9	2016-2015
7	6-7	2017-2018

3.ТЭМЦЭЭНИЙ ТӨРӨЛ

ЗАЙ ТӨРӨЛ	НАСНЫ АНГИЛАЛ							
		1	2	3	4	5	6	7
	Хүйс	18 + нас	16-17нас	14-15нас	12-13нас	10-11нас	8-9нас	6-7нас
25м Өвөр	Эр/Эм	+	+	+	+	+	+	+
50м Өвөр	Эр/Эм	+	+	+	+	+	+	+
25м Ар	Эр/Эм	+	+	+	+	+	+	+
50м Ар	Эр/Эм	+	+	+	+	+	+	+
25м Мэлхий	Эр/Эм	+	+	+	+	+	+	+
50м Мэлхий	Эр/Эм	+	+	+	+	+	+	+
25м Далайн гахай	Эр/Эм	+	+	+	+	+	+	+
50м Далайн гахай	Эр/Эм	+	+	+	+	+	+	+
100м Холимог	Эр/Эм	+	+	+	+	+	+	
Буухиа холимог 4x50м	2эр, 2эм		+	+	+	+		+
Буухиа өвөр 4x50м	2эр, 2эм		+	+	+	+		+
Буухиа өвөр 4x50м	4 эр		+	+	+	+		+
Буухиа өвөр 4x50м	4 эм		+	+	+	+		+

4.ТЭМЦЭЭНИЙ БҮРТГЭЛ

Доорх шаардлагыг хангасан клуб/тамирчин тэмцээнд оролцох эрхтэй

- 4.1 Тэмцээний бүртгэл 2024 оны 11 сарын 06-ний 08:00 цагт нээгдэж 2024 оны 11 сарын 20-ны өдрийн 23:59 хаагдана.
- 4.2 Тамирчин бүртгэлийн хураамж төлсөн байх
Тэмцээнд уралдах зай төрлөөс үл хамааран тамирчид 50.000 төгрөг.
Тэмцээний хураамжийг Хаан банкны [5085032584](https://www.bank.mn/branch/5085032584) дансанд /Баяраа Энхтуул/ 2024 оны 10 дугаар сарын 20-ны өдрийн дотор клуб бүрийн багийн ахлагчид болон дасгалжуулагч нар оролцох тамирчдын нэрийг нэгтгэн нэгдсэн байдлаар нэг гүйлгээ хийнэ.
Утга: Клубийн нэр, тамирчдын тоог бичнэ.
- 4.3 Мэдүүлэг болон бүртгэлийн хураамжаа тогтоосон хугацаанд илгээсэн тамирчид тэмцээнд оролцох эрхтэй.
- 4.4 Багийн мэдүүлгийг тогтоосон хугацаанаас өмнө маягыг латин үсэг ашиглан үнэн зөв бөглөөд ЕСХЕЛ файлаар зааврын дагуу Info@taimenteam.mn имэйлрүү илгээнэ үү.
- 4.5 Бүртгэлийн маягт бөглөх заавар:

Д.Баяраагийн нэрэмжит тэмцээн-2024

NATION	CLUBNAME	FIRSTNAME	LASTNAME	GENDER	BIRTHDATE	STROKE	DISTANCE	ENTRYTIME
MGL	SS SWIMMING CLUB	Batmend	Khadaa	M	3/21/2003	Free	50	25:80
MGL	SS SWIMMING CLUB	Batmend	Khadaa	M	3/21/2003	Breast	25	12:05
MGL	SELEM ZAGAS	Ariuntamir	Enkh-Amgalan	F	12/31/2004	Back	50	30:20
MGL	SELEM ZAGAS	Ariuntamir	Enkh-Amgalan	F	12/31/2004	Medley	100	1:09.00
MGL	SELEM ZAGAS	Ariuntamir	Enkh-Amgalan	F	12/31/2004	Fly	100	1:10.23

4.6 Техникийн зөвлөгөөнд багийн дасгалжуулагчид оролцоно.

/Тэмцээн болохоос 7 өдрийн өмнө техникийн зөвлөгөөн болох газрын хаяг, цагийг мэдэгдэнэ./

5.ТЭМЦЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨР

2024 оны 11-р сарын 30-ний өдөр 09:00

№	Зай	Төрөл
1	25м	Далайн гахай сэлэлт
2	25м	Араар даллах сэлэлт
3	50м	Өврөөр даллах сэлэлт
4	50м	Араар даллах сэлэлт
5	100м	Холимог
6	4x50м	Өврийн буухиа / 2эр, 2эм /
7	4x50м	Өврийн буухиа / 4 эр /

2024 оны 12-р сарын 01-ний өдөр 09:00

№	Зай	Төрөл
1	25м	Өврөөр даллах сэлэлт
2	25м	Мэлхий сэлэлт
3	50м	Далайн гахай сэлэлт
4	50м	Мэлхий сэлэлт
5	4x50м	Холимог буухиа /2эр, 2эм/
6	4x50м	Өврийн буухиа / 4 эм /

6. УРАЛДААНЫ ҮР ДҮН

6.1 Цагийн цахим систем, тоон самбар бүхий мэдрэгчтэй цаг ашиглана.

Системийн доголдол гарсан тохиолдолд шүүгчид үр дүнг тодорхойлохын тулд бүх замын бариа дээр гар секундомер цаг ашиглана.

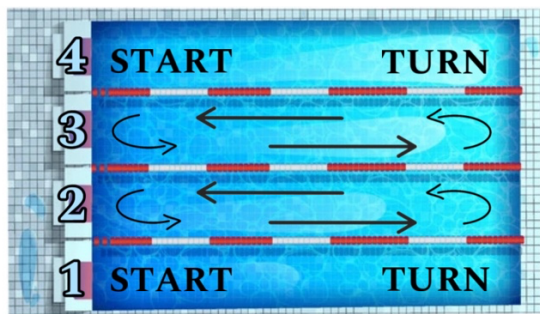
Бүх үр дүн уралдаан бүрийн дараа гар утасны аппликейшн дээр нийтлэгдэнэ /Splash Me/ Тэмцээний шүүгчдийн шийдвэр эцсийнх гэж үзнэ.

7. ШАГНАЛ, МЕДАЛЬ, ГЭРЧИЛГЭЭ

- 7.1 Уралдааны эхний гурван байрт (Алт, Мөнгө, Хүрэл) медаль гардуулна.
  - а. Ганцаарчилсан төрөлд эхний гурван байрт мөнгөн шагнал олгоно.
    - 1-р байр 20,000 төгрөг
    - 2-р байр 15,000 төгрөг
    - 3-р байр 10,000 төгрөг
  - б. Буухиа төрөлд эхний гурван байрт (Алт, Мөнгө, Хүрэл) медаль гардуулна.
- 7.2 Тамирчин бүрт оролцооны гэрчилгээ гардуулна.
- 7.3 Тамирчин бүрт дурсгалын зүйлс бэлэглэнэ.

8. БИЕ ХАЛААЛТЫН ЗААВАР

- 8.1 Тэмцээн эхлэхээс 90 минутын өмнө тамирчдын бие халаалт эхэлнэ. Бие халаалтын журмын биелэлтийг Ерөнхий шүүгч хянаж ажиллана.
- 8.2 Баг тамирчид зөвхөн зохион байгуулагчдын гаргасан хуваарийн дагуу халаалтаа хийх бөгөөд багийн ахлагчид хяналт тавих үүрэгтэй.
- 8.3 Тамирчид бассейны ирмэг дээр суусан байрлалаас хөлөөрөө усруу орно. Усруу үсэрч орохыг хатуу хориглоно.
- 8.4 Бие халаалтын үндсэн замуудыг доорх зурагт үзүүлсний дагуу тойрог хэлбэрээр хоёр чиглэлд сэлэхэд ашиглах бөгөөд тус замд шумбалт хийхийг хориглоно.
- 8.5 Хурдтай сэлэлтийн болон араар даллах сэлэлтийн замыг зөвхөн нэг чиглэлд ашиглах бөгөөд зөвхөн энэ замд шумбалт хийхийг зөвшөөрнө.
- 8.6 Бие халаалтын үед сэлүүр ашиглахыг хориглоно.
- 8.7 Дасгалжуулагчид бие халаалтын журам болон аюулгүй байдлын зааварчилгааг тамирчдадаа өгөх үүрэгтэй бөгөөд бие халаалтын үеэр байнга хамт байж аюулгүй байдалд нь хяналт тавина. Бусад багуудын халаалтын цаг болоход тамирчдаа бассейнаас даруй гаргах үүрэгтэй.
- 8.8 Автомат цагийн мэдрэгч хавтан суурилуулсан талаар бассейнаас гарах тамирчид зөвхөн хажуу талын хананы дагуу усан сангаас гарна.
- 8.9 Бие халаалтын журам зөрчсөн тамирчныг Ерөнхий шүүгч болон тэмцээний зохион байгуулагчид бассейнаас нэн даруй гаргана.
- 8.10 Тэмцээн эхлэхээс 15 минутын өмнө бүх тамирчид бассейныг чөлөөлнө.

9. ЭСЭРГҮҮЦЭЛ

- 9.1 Эсэргүүцэл илэрхийлэх боломжтой.
- 9.2 Эсэргүүцлийг доорх тохиолдолд гаргаж болно.
  - а. Тэмцээний дүрэм, зохион байгуулах журам тодорхой биш
  - б. Тамирчдад ямар нэг эрсдэл үүссэн бол

- с. Шүүгчийн шийдвэрийг эсэргүүцэж болно. Гэвч баримтад тулгуурласан шийдвэрийг эсэргүүцэхийг хориглоно.
- 9.3 Эсэргүүцэл мэдүүлэхдээ дараах зүйлсийг анхаарна. Үүнд:
- Ерөнхий шүүгчид мэдүүлэх
  - Тухайн уралдаан болсноос хойш 30 минутын дотор
- 9.4 Дүрмийн дагуу мэдүүлсэн эсэргүүцлийг дараагийн үйл ажиллагаа болон тэмцээний гараа эхлэхээс өмнө шийдвэрлэнэ.
- 9.5 Бүх эсэргүүцлийг Ерөнхий шүүгч хянаж шийдвэрлэнэ. Ерөнхий шүүгч эсэргүүцлийг хүлээж авахгүй байх шийдвэр гаргасан бол шалтгааныг тайлбарлах үүрэгтэй.

10. ТЭМЦЭЭНД ОРОЛЦОГЧДЫН ЁС ЗҮЙН ХЭМ, ХЭМЖЭЭ

- 10.1 Тэмцээнд оролцогч тамирчид, дасгалжуулагчид, баг хамт олон, эцэг эхчүүд болон хөгжөөн дэмжигчид доорх ёс зүйн хэм хэмжээг баримтална. Үүнд:
- 10.2 Үнэнч шударгаар өрсөлдөж, ёс зүйн аливаа зөрчил гаргахаас зайлсхийх
- 10.3 Усан спортыг гутаан доромжлох, усан спорт болон МУССХ-ны нэр хүндийг унагаах үйлдэл/эс үйлдэл хийхээс зайлсхийх
- 10.4 Тэмцээнийг зохион байгуулагчид болон бусад тамирчид, хэвлэл мэдээлэл болон үзэгчдийн эсрэг заналхийлсэн, хүчирхийлсэн, үл хүндэтгэсэн зан авир гаргахгүй байх.
- 10.5 Бусдыг үндэс угсаа, арьсны өнгө, нас хүйс, шашин шүтлэг, хэл соёл, хувийн үзэл бодол, өмч хөрөнгө, хөгжлийн бэрхшээл болон бусад бүх үндэслэлээр ялгаварлан гадуурхахаас зайлсхийх.
- 10.6 Тэмцээний үйл ажиллагаа, зохион байгуулалтад саад учруулах, хөндлөнгөөс оролцох, тогтоосон дэгийг зөрчихгүй байх. Энэ заалт нь усан сангийн бүх хэсэг болон тухайн арга хэмжээний гадна талбайд болсон зөрчилд ч хамаарна.
- 10.7 Тэмцээний бүхий л үйл ажиллагаа буюу нээлт, хаалт, шагнал гардуулах ёслолд идэвхтэй оролцох.
- 10.8 Сэргээшийн эсрэг хөтөлбөрийг дэмжиж, дэлхийн сэргээшийн эсрэг дүрмээр хориглосон ямар нэг бэлдмэл, зан үйлийг ашиглахгүй байх
- 10.9 Согтууруулах ундаа, утаат болон цахилгаан тамхи (vape) хэрэглэхийг хатуу хориглоно. Энэ заалт нь усан сангийн бүх хэсэг болон тухайн арга хэмжээний гадна талбайд болсон зөрчилд ч хамаарна.
- 10.10 Тамирчдын насыг санаатайгаар буруу мэдээлэх, холбогдох баримтыг засварлах, хуурамчаар үйлдэхгүй байх.
- 10.11 Эдгээр ёс зүйн хэм хэмжээг зөрчсөн аливаа үйлдэл/эс үйлдлийг тэмцээнийг зохион байгуулах хороонд мэдэгдэж хамтран ажиллах

11. ТЭМЦЭЭНД ОРОЛЦОГЧ ХҮҮХДИЙН ЭРХ, ХҮҮХЭД ХАМГААЛЛЫН ЖУРАМ

- 11.1 Тэмцээнийг зохион байгуулагчид болон оролцогч бүх талууд хүүхдийн эрх, хүүхэд хамгааллын дараах зарчмуудыг баримтална.
- хүүхдийн эрүүл мэнд, аюулгүй байдлыг нэн тэргүүнд тавих;
  - хүүхдийг ялгаварлан гадуурхахгүй байх;
  - хүүхдийн язгуур эрх ашгийг хүндэтгэн, хүүхдийн эсэн мэнд амьдрах, хөгжих, хамгаалуулах, нийгмийн амьдралд оролцох эрхийг тэгш хангах;
  - хүүхдийн нас, бие сэтгэхүй, төлөвшлийн байдлыг харгалзан, түүний үзэл бодолд хүндэтгэлтэй хандах;
  - Тэмцээний үйл ажиллагаа нь улс төрийн нам, хувь хүн болон хуулийн этгээдийн ашиг сонирхлоос ангид байх;
  - хүүхдийн, бие физиологийн онцлог, хувийн нууцыг хадгалах, нэр төрийг эрхэмлэх;

- 11.2 Тэмцээнийг зохион байгуулагч нь доорхи зүйлсийг эрхэмлэн ажиллана.
- Тэмцээний бүхий л үйл ажиллагаа нь хүүхдийн нас, сэтгэхүйн онцлогт тохирсон хүүхдийн хөгжил, төлөвшлийг дэмжихэд чиглэх;
  - Хүүхдийг үл хайхрах явдал, дарамт, хүчирхийлэл, мөлжлөгийн бүх хэлбэрээс урьдчилан сэргийлж, учирч болзошгүй хор нөлөө, сөрөг үр дагаврыг анхаарч, бүх орчинд хүүхдийн эрхийг ханган ажиллах;
  - Онцгой халамж, анхаарал шаардах хүүхдийн эрхийг хүлээн зөвшөөрч хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхэд оролцох боломжийг бүрдүүлж, тусгай хэрэгцээг ханган ажиллах;
  - Угсаатан болон хэлний цөөнх, нутгийн уугуул иргэдэд харьяалагдах хүүхдийг тэмцээнд оролцох нөхцлийг бүрдүүлж, дэмжлэг үзүүлэх;
  - Тэмцээний үйл ажиллагааны талаар дэлгэрэнгүй удирдамж боловсруулж, үйл ажиллагаа болох газар, үргэлжлэх хугацаа, бэлтгэх зүйлс, хүүхдийн аюулгүй байдлыг хангах талаар тодорхой тусгаж, оролцогч талуудад танилцуулах;
  - Хүүхдийн эрүүл мэнд, аюулгүй байдлыг хангах зорилгоор тухайн үйл ажиллагаанд ашиглаж буй техник хэрэгсэл, тоног төхөөрөмжийн бүрэн бүтэн байдлыг хангах;
  - Эрүүл мэндийн тусламж үзүүлэх нөхцөлийг бүрдүүлэх;
- 11.3 Тэмцээнд тамирчдаа оролцуулж буй байгууллага, клубууд доорхи үүрэгтэй
- Тамирчдаа шаардлагатай тохиолдолд эрүүл мэндийн үзлэг шинжилгээнд хамруулж, биеийн онцлог, эрүүл мэндийн нөхцөл байдалд тохирсон бэлтгэл сургуулилт хийлгэх, ачааллыг тэнцвэржүүлэх;
  - Багш, дасгалжуулагчид хүүхэд хамгааллын сургалтад хамрагдсан байх;
  - Хүүхдийн бэлтгэл сургуулилт хийх хугацаа 7 хоногт 30 цагаас илүүгүй байх;
  - Эрүүл мэндийн болон хүндэтгэх шалтгааны улмаас төлөвлөсөн үйл ажиллагаанд оролцох боломжгүй тохиолдолд багш, дасгалжуулагч, эцэг эх болон бусад оролцогч талуудын зүгээс хүүхдийн гаргасан шийдвэрийг хүндэтгэх;
  - Тамирчныг хариуцагч этгээд, багш, дасгалжуулагч нь хүүхдийн эрүүл мэнд, бие физиологийн талаар нарийвчилсан мэдээллийг эцэг эх, хууль ёсны асран хамгаалагч, харгалзан дэмжигчээс авч, яаралтай тохиолдолд хариу арга хэмжээ авах;
  - Тэмцээнд оролцогч хүүхэд нэг бүрийг эрүүл мэнд, гэнэтийн ослын даатгалд хамруулах;
- 11.4 Тамирчин хүүхдийн эцэг эх, хууль ёсны асран хамгаалагч, харгалзан дэмжигчийн эрх/үүрэг
- Эцэг эх харгалзан дэмжигч нь хүүхдийн эрхийг хүндэтгэн, хүүхдийнхээ хүсэл, сонирхлыг харгалзан, нас, бие бялдар, сэтгэхүйн онцлогт тохирсон үйл ажиллагаанд оролцуулах эрхтэй;
  - Зохион байгуулагч болон оролцуулагч этгээдээс тухайн арга хэмжээний талаар дэлгэрэнгүй мэдээлэл авсны дараа хүүхдийг оролцуулах эсэхийг тухайн хүүхэдтэй зөвшилцөж шийдвэр гаргах, бичгээр зөвшөөрөл өгөх үүрэгтэй;
  - Хүүхдийн эрүүл мэндийн байдлыг, зохион байгуулагч болон оролцуулагч талуудад үнэн зөв мэдээлэх үүрэгтэй;
  - Хүүхдээ эрүүл мэнд, гэнэтийн ослын даатгалд хамруулах;
  - Хүүхэд нь тээвэрлэх үед жолооч болон зохион байгуулагч, багш, эцэг эх, дасгалжуулагчийн зааврыг дагаж мөрдөх үүрэгтэй.
  - Тээврийн хэрэгсэлд орж, гар тээшээ зориулалтын газар байрлуулан, суудалдаа сууж, хамгаалах бүсээ зүүх, тээврийн хэрэгслийн цонхоор цухуйх, хөдөлгөөн хийж байх үед суудлаасаа босох үйлдлийг хийхгүй байхыг хүүхэддээ анхааруулан сануулсан байх үүрэгтэй;
- 11.5 Тамирчин хүүхдийн суурь боловсрол эзэмших эрх зөрчигдөхгүй байхад анхаарч сургууль, багш, дасгалжуулагч, эцэг эх, асран хамгаалагч, харгалзан дэмжигч нь хүүхдийн хичээл сургалтыг тасалдуулахгүй байх чиглэлээр хамтран ажиллаж болно. Үүнд:
- Хичээл сургалтын үйл ажиллагааг нөхөх зорилгоор давтлага өгөх, зайнаас суралцах нөхцөл боломжийг бүрдүүлэх;
  - Хоцрогдолыг арилгах, хичээл нөхөх боломжийг бүрдүүлэхдээ хүүхдийн өдрийн хичээл сургалтын цагийн ачааллыг хэтрүүлэхгүй байх;

- Сургууль, багш, дасгалжуулагч, гишүүн байгууллага, клубын ажлын амжилтыг чухалчлан суралцагчийг тэмцээнд оролцуулах эсхүл албадлага үзүүлэх зэргээр хүүхдийн эрхийг зөрчихгүй байх;

11.6 Тэмцээний үйл ажиллагаанд оролцогч бүх талууд хүүхдийн эрх, хүүхэд хамгааллын асуудлаар доорхи чиглэлээр хамтран ажиллана. Үүнд:

- Хүүхдийг энэхүү тэмцээнд оролцуулахдаа хүүхдийн өөрийн хүсэл, сонирхол, оролцох эсэх талаар шийдвэрийн үндсэн дээр эцэг эх, хууль ёсны асран хамгаалагч, харгалзан дэмжигчийн зөвшөөрөл авч оролцуулах бөгөөд тухайн арга хэмжээний хамрах хүрээ, хугацаа, байршил зэргээс хамааран бичгээр зөвшөөрөл авч оролцуулах;
- Хүүхдийг өөрийн оршин суугаа газраас өөр хот, суурин газарт тэмцээнд оролцуулж байгаа бол эрүүл ахуйн болон аюулгүй байдлыг хангасан байрлах байрыг урьдчилан бэлтгэсэн байх;
- Хүүхдийг оролцуулахаар шийдвэр гаргасан тохиолдолд хүүхдийн оролцоо, хүүхдэд олгох урамшуулал, оролцох зардлыг зохицуулах
- Тамирчдыг байрлуулах байрыг эрэгтэй, эмэгтэй хүүхдийг тус тусдаа байрлахаар зохион байгуулах;
- Тамирчин хүүхэд байрлаж буй байранд архидан согтуурах, хүчирхийлэл үйлдэх зэрэг зүй бус үйлдэл гаргахгүй, дээрх нөхцөл байдал үүсвэл тухайн байр, буудлын зохион байгуулагчид мэдэгдэж даруй арга хэмжээ авах, шаардлагатай тохиолдолд цагдаагийн байгууллагад мэдэгдэх;
- Хүүхдийн эрүүл мэнд хохирох, бэлгийн дарамтад өртөхөөс урьдчилан сэргийлэх;
- Бага насны буюу 6-9 хүртэлх насны хүүхдийг эцэг эх, асран хамгаалагчийн хамт, эсвэл эцэг эх, асран хамгаалагч бичгээр зөвшөөрсний дагуу багш, дасгалжуулагчид, 10-18 хүртэлх насны хүүхдийг эцэг эх, хууль ёсны асран хамгаалагч, харгалзан дэмжигчийн зөвшөөрөлтэй авч явах;
- Тамирчин хүүхдийг өдөрт хэт олон гараанд оролцуулахгүй байх;
- Хүүхдийг уралдаан, тэмцээнд оролцуулахдаа удирдсан багшаас гадна эрүүл мэндийг хариуцах эмч/эсвэл энэ чиглэлийн мэдлэг боловсролтой хүнийг томилон ажиллуулах;
- Хүүхдийн дэргэд архи тамхи, мансууруулах бодис хэрэглэх, хууль бус үйлдэл мөрийтэй тоглоом, мөрийцөх зэрэг ёс бус үйлдэл гаргахгүй зүй бус хэллэг хэрэглэхгүй байх;
- Тамирчин хүүхдийн нэр хүндэд нөлөөлөх, эсвэл хүүхэд эмзэглэх зураг, дуу дүрс бичлэгийг зөвшөөрөлгүй бичих, бусдад дамжуулах, олон нийтийн мэдээллийн хэрэгсэлд тавихгүй байх;
- Тэмцээний үеэр хүүхэдтэй хүндэтгэлтэй харьцах, биеийн төрх, үйлдлээрээ айлган сүрдүүлэхгүй, үл хайхрах, хүүхдийг гутаах, доромжлох, нэр хоч өгөх, хүүхдийн уралдаан тэмцээнд гаргасан амжилт буурсан тохиолдолд сэтгэл санааны дарамт шахалт үзүүлэхгүй байх;
- Аливаа улс төрийн үйл ажиллагаа, жагсаал цуглаанд хүүхдийг оролцуулахгүй байх;
- Тэмцээнд оролцогч хүүхэдтэй хувийн харилцаа үүсгэх, зөвшөөрөгдөх бүсээс авч гарахгүй байх;

11.7 Хүүхдийг өөрийн оршин суугаа газраас өөр хот, суурин газарт тэмцээнд оролцуулж байгаа бол хүүхэд тээвэрлэх үйл ажиллагаанд доорхи зүйлсийг анхааран ажиллана.

- Хүүхдийг тээвэрлэхдээ Монгол улсын замын хөдөлгөөний дүрмийг мөрдлөг болгоно.
- Улс, аймаг, бүсийн чанартай тэмцээн, уралдаанд хүүхдийг оролцуулахдаа хүн тээврийн зориулалт бүхий тээврийн хэрэгслээр тээвэрлэх, аюулгүй байдлыг хангах;
- Хүүхдийг аливаа арга хэмжээнд оролцуулахаар хүүхдийг тээвэрлэхдээ цаг агаарын нөхцөл байдлыг харгалзах, жолооч нь ажил амралтын гормыг мөрдөх;
- Хүүхэд тээвэрлэх тээврийн хэрэгсэл нь "Авто тээврийн хэрэгслийн техникийн байдалд тавих ерөнхий шаардлага" MNS 4598 стандартын 8-р зүйлд заасан шаардлагыг бүрэн хангасан байх;
- Тээврийн жолооч нь хүүхдийг тээвэрлэхээс өмнө зориулалтын суудалд суулгаж, хамгаалах бүс бүслэх, хөдөлгөөн эхэлснээс хойш босож явахгүй байх талаар зөвлөгөө өгөх;
- "Хүүхэд тээвэрлэж байна" анхааруулгын тэмдэг наасан байна.
- Хүүхдийг хариуцагч багш, эцэг эх, дасгалжуулагч нь хүүхдэд тээврийн хэрэгсэл зогсох, хөдөлгөөнд оролцох үед аюулгүй байдлаа хэрхэн хангах талаар зааварчилгаа өгч, тэдний

аюулгүй байдлыг ханган ажиллана.

- Хүүхэд тээвэрлэх жолооч нь тухайн ангиллын тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрхийн болон мэргэшсэн жолоочийн үнэмлэх, тээврийн хэрэгслийн гэрчилгээ, замын хуудас зэргийг биедээ авч явах;

- Жолооч нь суудлын тооноос илүү хүүхэд тээвэрлэх, зорчигчийн танхимд хүүхэд байх үед автобусыг эзэнгүй орхих, хөдөлгөөний үед огцом тооромслох, тамхи татах зэргийг хориглоно;

- Хүүхэд тээвэрлэх явцад техникийн эвдрэл саатал гарсан үед яаралтай холбогдох байгууллагад мэдэгдэж, дараагийн автобус иртэл хүүхдийн аюулгүй байдлыг хангах;

- Хүүхдийг тээвэрлэгчтэй гэрээ байгуулах ба тээвэрлэгч нь гэрээгээр тогтоосон замнал болон цагийн хуваарийн дагуу хүүхдийн аюулгүй байдлыг ханган тээвэрлэх;

Хүүхдүүд доорхи үүргийг хүлээнэ. Үүнд:

- Хүүхэд нь жолооч болон зохион байгуулагч, багш, эцэг эх, дасгалжуулагчийн зааврыг мөрдөх; - Тээврийн хэрэгсэлд орж, гар тээшээ зориулалтын газар байрлуулан, суудалдаа сууж, хамгаалах бүсээ зүүх;

- Тээврийн хэрэгслийн цонхоор цухуйх, хөдөлгөөн хийж байх үед суудлаасаа босох үйлдлийг хийхгүй байх;